

Методичний коментар до уроку “Над рідною землею”

Україна як на долоні

Хвилинка милування

Перед тим, як роздивлятися картину Олега Шупляка про Україну, під час прогулянки з дітьми влаштуйте **хвилинку милування “Моя рідна Україна”**. Поміркуйте, яка тендітна й ніжна і водночас мужня й сильна краса нашої України.

На уроці запропонуйте дітям пригадати **куточок рідного краю**, який вразив їх своєю красою. Можливо, хтось пригадає особливий схід чи захід сонця, хор пташок чи цвіркунів, диво-хмаринку. А потім нехай діти розкажуть про красу довкілля учасникам своєї групи.

- Що допомагає зробити це виразніше?
- Які слова діти знайшли для цього? Чи можна все точно передати словами?
- Що ще може допомогти іншій людині уявити певний куточок природи? Звуки? Жести? Вираз обличчя?

Запропонуйте дітям показати жестами, як розвивається морська хвиля, вітерець колише віти дерев, розкривають пелюстки квіти, хмаринки неспішно плывуть у височині...

- Які види мистецтва допоможуть якомога яскравіше передати красу довкілля? Чому ви так вирішили?

Запропонуйте учням розглянути форзац “Образотворче мистецтво” і пригадати, які засоби допомагають митцям створювати образи.

Знайомимося з художником

Сучасного художника й педагога Олега Шупляка вважають українським Сальвадором Далі. Митець називає власні картини **двовзорами** — такі картини можуть мати подвійний, а то й потрійний зміст. Ніби милуєшся пейзажем, аж раптом помічаєш очі, що дивляться на тебе з картини. Кожнісінький, навіть найбанальніший пейзаж у руках Олега Шупляка перетворюється на казковий світ завдяки оптичним ілюзіям, художньому обману зору, іграм розуму. Нині в доробку художника є понад 60 двовзорів.

Особливої назви цей жанр поки що не має, адже небагато митців малюють у такому стилі. Він належить до сюрреалізму, хоча насправді це щось нове. Якщо зазирнути в історію, перші ілюзії в живописі можна побачити десь у XVI столітті. Саме тоді Джузеппе Арчімбольдо створював портрети з різноманітних овочів. Сальвадор Далі також працював у цій незвичайній техніці. Можливо, саме одна з його картин надихнула Олега Шупляка на створення двовзорів. Художник вважає, що “образотворче мистецтво не зобов’язане просто відображати довкілля, воно може творити чудеса”.

Особливістю творів Шупляка в цьому жанрі є українська тематика. Художник пояснює своє тяжіння до національного колориту так: “Це не випадково, адже мистецтво знебарвлюється, коли зникає національне”.

Україна з височини

Запропонуйте дітям уявити себе в картині.

- Де саме їм хочеться зупинитися? Що розгледіти детальніше?
- А що, як полетіти й роздивитися все з височини?
- Яку пору року змалював художник?
- Розкажи, що бачать лелеки. Що вони відчувають?
- Чим ця картина незвичайна?
- Як художник передав красу України?
- Які символи України ми можемо знайти на полотні? Як ви гадаєте, чому митець використав саме їх?
- Чому художник зобразив саме лелек?
- Роздивіться картину ще уважніше. Що вразило вас найбільше?
- Чи можемо сказати, що картина створена з любов'ю до рідної країни? Як Олег Шупляк відобразив у картині свою любов до батьківщини?
- Розкажіть про Україну за картиною Олега Шупляка.
- Що ви зобразили б на картині про Україну?

Народні мотиви

Зупиніться. Постійте тихенько. Прислухайтесь.

- Які звуки лунають у картині? Де саме?
- Можливо, у картині лунає музика? Яка саме?

Запропонуйте дітям дібрати чи наспівати співзвучну картині мелодію.

*Можна **послухати** “Віночок українських народних мелодій” у виконанні народного інструментального ансамблю “Троїсті музики”.*

У давнину виконавцями народної музики були ансамблі, які називали “троїсті музики”. Троїсті музики відігравали важливу роль у побуті українського села: виступали на народних святах, весіллях, ярмарках тощо. Виконували переважно танцювальні й пісенні мелодії.

“Троїсті” означає, що в такому ансамблі троє музикантів. Вони грали на скрипці, басолі та бубні — в центральній частині України, на скрипці, цимбалах і бубні — на заході.

Такі ансамблі існують і нині.

- Який настрій у музики, яку ви почули?
- Що додала вона до розповіді про Україну?
- Чи хотілося танцювати під цю музику?
- Які рухи краще до неї пасують?

Намалюй свою Україну

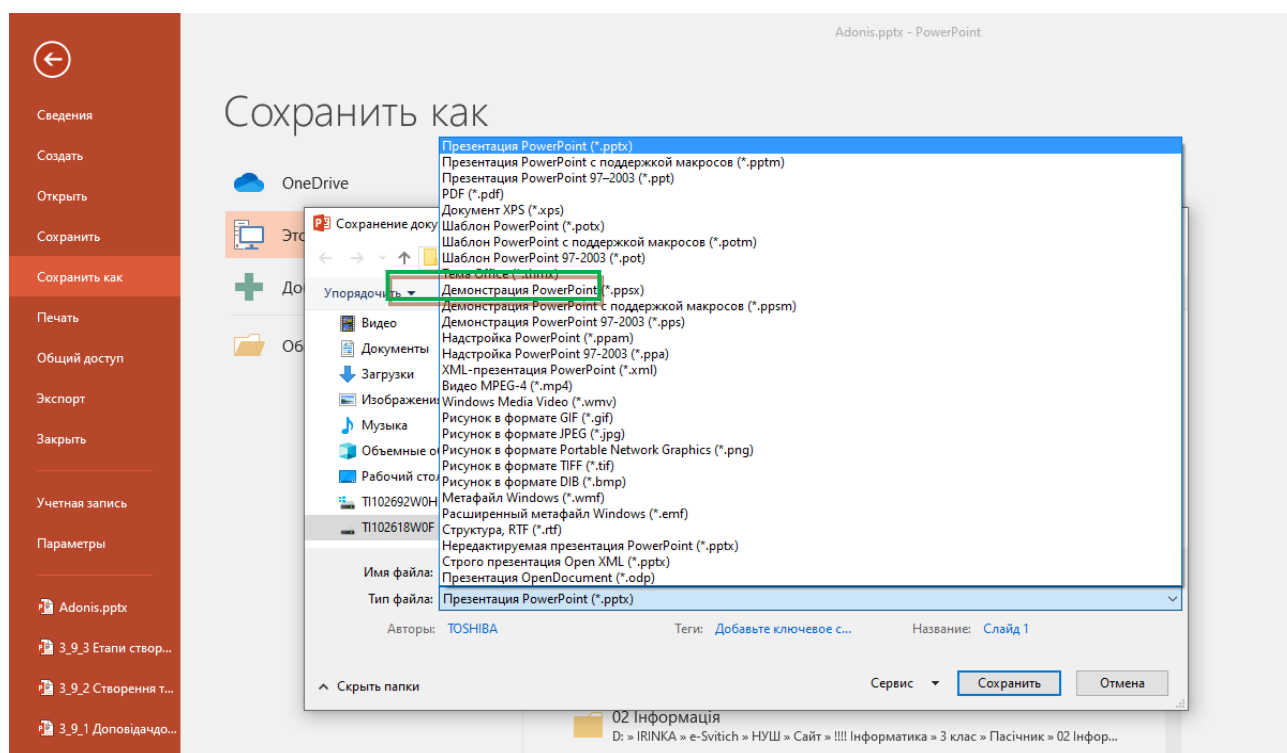
Картина-розповідь

Подивіться, як діти розповіли про нашу батьківщину у пластиліновому мультфільмі “[Казка про Україну](#)”. Надихніть ваших учнів на створення власних робіт.

Запропонуйте дітям намалювати власну картину-розповідь (або створити аплікацію, поробку, зліпити композицію із солоного тіста чи пластиліну) про Україну.

- Уявіть, що ми всі летимо над Україною. Що ми бачимо? Що відчуваємо? Що чуємо?
- Який у нас настрій?
- Що ми побачили такого, чого зазвичай не помічаємо?
- Разом створіть серію картин або поробки з пластиліну.
- Зробіть презентацію — запишіть відеофільм.

Нагадую, що з будь-якої презентації, створеної в PowerPoint, можна створити відео. Для цього треба лише виставити час показу кожного слайду та зберегти презентацію у форматі відео — “Зберегти як...”.

Запропонуйте охочим презентувати свою роботу в класі — двома-трьома реченнями описати її та розповісти, як її створювали.

Альбом про Україну

Започаткуємо альбом про Україну. У ньому протягом року збиратимемо всі роботи (чи їхні фото), також можна поступово створювати електронний альбом — презентацію в PowerPoint.

- Поміркуйте, що варто розповісти про Україну людині з іншого куточка Землі, яка ніколи не бачила нашу країну.
- Створіть обкладинку до альбому. Що має на ній бути, аби було зрозуміло, що альбом саме про Україну? (Запропонуйте дітям відійти від стереотипів і вигадати оригінальне зображення).
- Протягом року доповнюйте альбом. Буде чудова розповідь!
- Які малюнки та світлини можуть потрапити до альбому?